

bouřlivým vývojem i rozvojem. Během tohoto období se zněkolikanásobil jejich počet a rozrostla jejich síť. V roce 1848 existovalo v Čechách pouze devět gymnázií, na nichž se alespoň částečně prosazovala ve vyučování čeština a jedna reálka (reálky se ovšem staly středními školami až po zavedení Bonitz-Exnerova nástinu). Těsně před první světovou válkou už bylo českých středních škol přesně sedmdesát. Rozšiřování nabídky středoškolského studia ale samozřejmě nebylo jen záležitostí Čechů, k podobnému rozvoji docházelo v celém Rakousku-Uhersku, i když přece jen o něco rychleji se rozrůstalo školství národní, vždyť úspěchy v boji za české školy byly také politickou záležitostí.

V této době se také krystalizuje obsah středoškolského studia do té podoby, která posléze ovlivnila i celou první polovinu dvacátého století. Klasická gymnázia se definitivně odpoutala od středověkého modelu, když do svých zdí začala vpouštět také přírodovědné předměty a moderní jazyky. Hledaly se také nové cesty, jak sblížit reálné, původně především prakticky zaměřené vzdělání a klasické, humanitně orientované vzdělání. Osnovy některých předmětů na reálkách se proto začaly do značné míry připodobňovat gymnaziálním. Jiným řešením téhož problému bylo vytvoření nového typu školy, který alespoň zčásti nabízel svým studentům obojí (respektive odsouval jejich volbu zaměření do vyššího ročníku), totiž reálného gymnázia. Tento typ se začíná objevovat v šedesátých letech devatenáctého století, svůj hlavní rozvoj si ale zažil až na konci sledovaného období, po Marchetově reformě. Od konce devatenáctého století začíná být na pořadu dne také středoškolské studium dívek. Ty se od devadesátých let pomalu, ale jistě začínají objevovat jako externí studentky v dosud čistě mužských ústavech. Ve stejné době začínají také vznikat čistě dívčí střední školy (lycea), i když zatím jsou zakládány a vedeny jako soukromé.

...